

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 23 - שנת תשפ”ב גיליון ”פקודי” – ב’ אדר ב’ תשפ”ב, 5 למרץ 2022)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף-חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”פקודי” - ”רוח המפקד”

”תִּנְהַלְתָּ לִּי אֶת פְּרִמְדָּךְ וַיְהִי לִּי לְגֹן יָרֵק כִּי הוּא קְרוֹב אֶצְלִי בֵּיתִי וַאֲתִנְהַלְתָּ לְךָ תַּחֲתֵיךְ פָּרֶס טוֹב מִמֶּנּוּ...”,
ביקש אחאב מלך ישראל מנבות - שכנו. ”תְּלִילָה לִּי מִ-הָּ מִתְּתִי אֶת נְחֻלַּת אֲבֹתַי לְךָ”. זו נחלת
אבותי ואסור לי לתת אותה, ענה נבות (מלכים א פרק כא).

איזבל שראתה בצערו של אחאב בעלה, שלחה עדי שקר שהעידו כי נבות קילל אלוקים ומלך. הוא
הועמד לדין והוצא להורג ורכושו הוחרם לטובת המלך על ידי זקני העיר, שגם הם היו שותפים
למזימה.

בעלי היקר, אמרה איזבל לאחאב, פתרתי לך את הבעיה: **”קום רש את פָּרֶס נְבוֹת הַיְזְרְעֵאֵלִי אֲשֶׁר
מֵאֵן לָתֵת לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נְבוֹת חִי כִּי מֵת”**. נבות מת והבעיה נפתרה.

אחאב השמח וטוב הלב ירד אל הכרם ופגש שם את אליהו הנביא שהטיח בו בכעס את התביעה
הנוראה: **”הֲרִצְחָתָּ וְגַם יָרַשְׁתָּ”!**

סופך וסוף כל בני ביתך יהיה כסופו של נבות הנרצח...

”הכוח משחית”, אמר הלורד האנגלי אקטון, ”וכוח מוחלט משחית באופן מוחלט”. עוצמתה של
השררה יוצרת בלב השליט תחושה של **”אני ואפסי עוד”**. גאוה ויהירות, המתורגמים להתעמרות
בכפופים ולגזל של רכוש הפרט והכלל.

ואכן, הסיפור של כרם נבות הוא דוגמה נוקבת, עד כמה הכוח משחית.

הפרשנים נחלקו עד כמה אחאב היה מעורב במזימתה של איזבל. האם ידע מראש, או שמא אף היה
שותף במעשה. ואולי בכלל לא ידע, אלא רק בסופו של דבר.

אולם העובדות מדברות בעד עצמן. אחאב ירד בשמחה אל הכרם הגזול והנביא ותלה רק בו את ה-
אָשָׁם.

ובכל זאת. מי שיחפש בפסוקים, יתקשה למצוא בלשון הכתוב את ”טביעות אצבעותיו”, של אחאב
במזימה.

זוהי בדיוק הנקודה, טוען הרב אלחנן סמט, מבכירי מלמדי התנ”ך בדורנו.

אחאב לא אמר ולא ציווה. אבל זאת היתה ”רוח המפקד”. כולם הבינו שאחאב רוצה את הכרם
בכל מחיר... וכך הוא זכה לקבל את הכרם בלי ”ללכלך את ידיו”, כשאיזבל אשתו עושה עבורו את
העבודה ה”שחורה” והבזויה.

כך ניסה אחאב לשמור כלפי העם על תדמית נקיה של ”מיסטר קליין”, דבר שכמובן לא הועיל לו,
מול הקב”ה - בוחן כליות ולב.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

דוגמה ל"רוח מפקד" שלילית, נמצא בסיפור מפי אחד מראשי שירות הביון הרומני בתקופת צ'אוצ'סקו שערק למערב. יום אחד עלה הרודן הרומני לגג ארמונו, הביט סביב ושאל, למה לא רואים מכאן את הים!?

האמירה הזאת הספיקה כדי ששכונות שלמות יהרסו ותושביהן יוגלו ובמקומן תיסלל שדרה רחבה, עד הים. וזאת, כדי שבפעם הבאה כשהרודן יעלה לגג, הוא יוכל לראות משם את הים. למותר לציין, שהרודן מעולם לא עלה שוב לגג... ולא הזכיר זאת שוב...

פרשתנו - פרשת פקודי, משדרת לנו את ההיפך הגמור מסיפורו של אחאב.

עם סיום פרוייקט הקמת המשכן, מתייצב משה בפני העם ומוסר דו"ח מפורט של "מקורות ושימושים". ובלשון רש"י: בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבות המשכן (המקורות), לכסף, לזהב ולנחשת, ונמנו כל כליו לכל עבודתו (על משקלם המפורט), (השימושים), (שמות לח, כא). דו"ח מפורט, שלא היה מבייש אף רואה חשבון מודרני.

והדו"ח הזה נכתב בתורה לדורות. ללמדך, שהשקיפות היא שיטת המינהל הנכונה.

אחאב חמס וגזל את מה שאינו שלו ולעומתו, משה רבנו מפרסם ואומר: לא לקחתי משל הציבור כלום, לא "דמי טיפול" ולא "דמי שמירה"... ידי נקיות.

זאת ועוד. בהמשך, האשים קורח את משה רבנו על שהוא מנצל את מעמדו לרעה ושולט בעם בשרירות ליבו בלא חוק ומשפט, שהרי מינה דוקא את קרוב משפחתו לנשיא שבט לוי (דבר שנעשה על פי ה').

אינני איש שררה, ענה משה רבנו בכאב לב ואותי הכוח לא השחית. לא הרעותי לאף אחד. לא לקחתי מהעם לא מס ולא משכורת ואפילו לא רכב שירות. וכשיצאתי בשליחות הגאולה, עשיתי זאת על חמורי הפרטי (על פי במדבר טז, טו).

נקיון כפיים, צניעות ושקיפות, זו צריכה להיות "רוח המפקד" והדוגמה האישית של מנהיגינו.

הכרכת שבת *shabbat* וחוה טוב ומה

מה טוב

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**